

بررسی نقش صندوقهای سرمایه گذاری مشترک در توسعه اقتصادی کشور

مهدی محمدی نسب^۱، کامران مستوفی^{۲*}

^۱عضو هیات علمی و استادیار دانشکده اقتصاد و مدیریت دانشگاه قم

^{۲*} دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی گرایش مدیریت مالی - دانشکده اقتصاد و مدیریت - دانشگاه قم

(نویسنده مسئول: k.mostofi@stu.qom.ac.ir)

چکیده

صندوق های سرمایه گذاری از مصادیق نهادهای مالی فعال در بازار اوراق بهادار شمرده شده اند که می توانند نقش بسزایی در اقبال عمومی به بازار بورس داشته باشند و با اتخاذ سیاست های مناسب می توانند در کاهش تورم، افزایش تولید و رونق اقتصاد ملی نقش اساسی ایفا نمایند. هم اکنون در اکثر کشورهای توسعه یافته صندوق های سرمایه گذاری مشترک به عنوان هسته مرکزی بازار سرمایه محسوب می شوند و ماهانه مبالغ هنگفتی از سرمایه های سرگردان را به بخش های مولد و فعال جامعه هدایت می کنند. صندوق های سرمایه گذاری مشترک در ایران نیز از جمله نهادهای مالی نوپا در بازار سرمایه ایران می باشند که در طی سال های اخیر به جایگاه ویژه ای در این بازار دست یافته اند که عملکرد و رشد سریع آنها از ابتدای ورود به بازار سرمایه خود گواهی بر اهمیت آنهاست. با توجه به اهمیت و جایگاه مهم این نهاد در بازار های مالی و در اقتصاد ملی، این مقاله به نقش و عملکرد این نهادهای مالی می پردازد برای این کار ابتدا به ارائه تعاریف، انواع سرمایه گذاری و سرمایه گذاران در بورس اوراق بهادار و انواع صندوق ها می پردازد و در ادامه به عملکرد و نقش صندوقها در بهبود جذب سرمایه گذاریها و رشد اقتصاد ملی پرداخته است.

واژگان کلیدی: سرمایه گذاری، بازارهای مالی، صندوق سرمایه گذاری مشترک، توسعه اقتصادی

۱- مقدمه

ارتباط مستقیم و تاثیر مثبت و معنی دار توسعه بازارهای مالی بر رشد و توسعه اقتصادی مبین این مطلب است که بدون داشتن بازارهای مالی سازمان یافته، رقابتی و کارآمد، امکان داشتن اقتصادی توسعه یافته بعید به نظر می رسد. بنابراین فراهم کردن زمینه وجود بازارهای مالی پویا، رقابتی و کارآمد به منظور تجهیز منابع پس اندازی و هدایت و تخصیص بهینه آن بین فعالیت های متعدد اقتصادی باید جزء مبانی پایه ای و اصولی در هر نظام اقتصادی و در کانون توجه مسئولین و سیاست گذاران قرار گیرد. این موضوع در کشورهای در حال توسعه که محدودیت و پراکندگی منابع پس اندازی و سرمایه گذاری از ویژگی های بارز آنهاست باید در جایگاه به مراتب مهم تری قرار گیرد. صندوق های سرمایه گذاری با جوهی که از پس انداز کنندگان بزرگ و کوچک جمع آوری کرده اند به پس انداز کنندگان اجازه می دهند که با سرمایه ای اندک در پرتفوی بزرگ مشارکت داشته باشند. با توجه به این که هدف از سرمایه گذاری کسب سود و یا حداقل حفاظت از دارایی های مالی است. بررسی عملکرد شرکت های سرمایه گذاری از مهمترین موضوعات مورد توجه مدیران، سرمایه گذاران، اعتبار دهندگان و سایر اشخاص ذینفع محسوب می شود و نتایج حاصل از آن مبنای بسیاری از تصمیم گیری هاست در نتیجه چگونگی عملکرد پرتفوی این شرکت ها از جنبه های مختلف هم برای سرمایه گذاران و هم برای سرمایه پذیران مهم است (قاضی فرد و همکاران، ۱۳۹۱).

هم اکنون در اکثر کشورهای توسعه یافته، صندوق های سرمایه گذاری مشترک^۱، به عنوان هسته مرکزی بازار سرمایه محسوب می شوند و ماهانه مبالغ هنگفتی از سرمایه های سرگردان را به بخش های مولد و فعال جامعه هدایت می کنند (عبده تبریزی و

^۱Mutual funds